ОГЛАВЛЕНІЕ

ПЕРВОЙ ЧАСТИ СЛОВЯНСКАГО ОБОЗРѢНІЯ:

ДЕННИЦА

НА 1843 ГОДЪ.

I. ИЗЯЩНАЯ ЛИТЕРАТУРА.

Стихотворенія.

а) Чешскія:

б) Польскія:

в) Сърбо-илирскія:

Проза.

II. НАРОДНАЯ СЛОВЯНСКАЯ ЛИТЕРАТУРА.

SPIS RZECZY

ZAWARTYCH W TOMIE 1-YM PRZEGLĄDU SŁOWIAŃSKIEGO:

JUTRZENKA

NA ROK 1843.

I. LITERATURA PIĘKNA.

POEZYE.

a) *Czeskie:*

b) *Polskie:*

c) *Sérbo ilirskie:*

PROZA.

II. SŁOWIAŃSKA LITERATURA LUDU.

III. НАУКИ И ХУДОЖЕСТВА.

IV. КРИТИКА.

V. БИБЛІОГРАФІЯ.

VI. СМѢСЬ.

III. NAUKI I SZTUKI.

IV. KRYTYKA.

V. BIBLIOGRAFIA.

V. ROZMAITOSCI.

PROSPEKT.

STAROŻYTNA POLSKA

POD WZGLĘDEM

HISTORYCZNYM, JEOGRAFICZNYM

I STATYSTYCZNYM

OPISANA

PRZEZ

Michała Balińskiego i Tymoteusza Lipińskiego.

Dwa główne cele mieli na widoku Autorowie tego ważnego dzieła, kilkoletnią pracę poświęcając na jego dokonanie. Pierwszym z nich było zaradzenie potrzebie tylu osób życzących mieć wiadomości historyczne o wielu miéjscach w kraju, które zwiedzały, lub zwiedzać mają, a nawet gdzie sami żyją, lub o których z niepewnych tylko podań gminu słyszeć coś mogły. Przed kilkunastu laty *Opis Starożytnéj Polski Swięckiego* dostatecz-

nym był może do zaspokojenia téj naturalnéj ciekawości czytelników. Powierzchowny i ścisłéj krytyki niemogący wytrzymać, stał się jednak dla samego pomysłu powszechnie pożądanym. Dwa wydania wkrótce wyczerpane zostały, i dzieło to przeszło do liczby rzadkich książek. Nie ubliżając zasłudze Swięckiego, że dał przykład do wznowienia tego rodzaju prac zaniedbanych w naszéj literaturze od czasów Władysława Łubieńskiego, wyznać musiemy, że w przeciągu ostatnich lat dwudziestu za nadto postąpiliśmy na drodze badań dziejowych, żebyśmy już dziś mogli przestać na wiadomościach, które nam ogłosił. Autorowie poszli daléj, i korzystając ze wszystkich nowych poszukiwań historycznych, z licznych monografii znakomitszych miejsc w Polsce, obszerniejsze i krytyczniejsze opisy ich porobili, dodawszy drugie tyle nowych zupełnie wiadomości o różnych miastach i zamkach po kraju rozrzuconych, niegdyś świetnych, a dziś ledwie z imienia znanych. Własne ich podróże znacznie się przyczyniły do uzupełnienia tego obrazu i nadania mu cechy wiarogodności. Drugim celem usiłowań Autorów w tém dziele, było wyświécenie mało dotąd znanéj historyi, praw i swobod miejskich w dawnéj Polsce, epoki założenia samychże miast, wzrostu i pomyślności ich, albo też przyczyn upadku. Skarby piśmienne Archiwum głównego stały się dla nich najobfitszém źródłém, z którego czerpać mogli nowe do tego fakta, lub dawniéj znane uzupełniać i sprawdzać. Tu się znalazły dawne z wieku XVI lustracye mniejszych nawet miast, które dziś podupadłe różnemi klęskami, kwitnęły niegdyś przemysłem i handlem. Nie raz kilkowierszowe wzmianki w nadaniach i rewizyach

urzędowych z XVI i XVII wieku, zdolne są wyświécić stan owych miast już za Piastów znaczenie swoje mających. I te więc jakokolwiek szczupłe podania troskliwie zebrane zostały. Gdzie zaś ich nawet brakło, tam przynajmniéj starano się znaczniejsze wspomnienia w każdém miejscu historyczném, ze wszelkich opisów mniéj lub więcéj znanych wydobyć na jaw, i tym sposobem krótkie, ale dokładne dzieje każdéj osady utworzyć.

Dzieło niniejsze w zakresie ośmiu przeszło wieków, aż do r. 1793 włącznie, wystawi początek i znaczenie miast, zamków, kościołów i klasztorów w monarchii Bolesławów i Jagiełłów w różnych epokach powstałych. Trzy główne prowincye z których się Starożytna Polska składała, wskazały Autorom podział ich pracy na trzy części, czyli tomy. Ogólny rzut oka na wypadki polityczne i cywilizacyą narodu poprzedzi szczegółowe opisy miast; rys historyi Litewskiéj będzie wstępem do obrazu téj krainy. Będzie to świat starożytny ziemi Lechitów i połączonych z niemi krajów w nowym widoku czytelnikom wystawiony. Nie jeden znajdzie w nim dzieje miasta, w którém się urodził, odgrzebane pamiątki świątyń gdzie się od dzieciństwa modlił, odkrytą przeszłość zamku którego dziś zwaliska tylko zdobią posępnie wieś, w jakiéj zamieszkał. Bez wątpienia, książka taka będzie w ręku każdego wędrownika, który nie może obojętnie poglądać na pomniki czynnego życia przeszłych pokoleń swojego narodu, i który nudę podróży lub tęsknotę za domem zechce osłodzić w drodze miłém wspomnieniem odległéj starożytności. Takie było przynajmniéj usiłowanie Autorów, taka jest

nadzieja wydawcy, który nie oszczędzi kosztu na dokładne, poprawne i ozdobne wydanie tyle rozległéj i znakomitéj ich pracy.

WARUNKI PRENUMERATY.

Całe dzieło około 80 arkuszy druku zawiérające, i na trzy tomy podzielone, wychodzić będzie poszytami z sześciu arkuszy złożonemi in 8vo. Druk, format i papiér jak niniejszy prospekt; herby dawnych Województw, ziem i główniejszych miast w pięknych drzeworytach przez P. Smokowskiego wykonanych na czele każdego ich opisu umieszczone, ozdobią to dzieło.

Piérwszy poszyt wyjdzie niezawodnie dnia 1 Maja r. b. dalsze następować będą bez przerwy każdego piérwszego dnia w miesiącu.

Cena prenumeraty wynosi w Warszawie Rub. sr. 6 (złp. 40), która może być uiszczona albo razem: albo przy odebraniu piérwszego poszytu złp. 20, przy odebraniu 4go złp. 20; na Pocztamtach i Stacyach Pocztowych Rub. sr. 6 kop. 75 (złp. 45).

Osoby, które zbiéraniem prenumeraty zajmować się zechcą, odbiorą na 10 exemplarzy, 11sty w dodatku.

Po wyjściu dzieła, cena podwyższoną zostanie.

Warszawa dnia 21 *Marca* 1843.

S. Orgelbrand Księgarz

przy ulicy Miodowéj Nr. 496.

